

Watercrassula

verslag symposium invasieve exoten 8 februari 2018
Ariët Kieskamp, Bosgroepen

Spreker: Janneke van der Loop, Stichting Bargerveen

Informatie:

- De presentatie van Janneke van der Loop is bijgevoegd; dit verslag is een samenvatting en bevat opmerkingen en vragen n.a.v. de presentatie.

Inleiding watercrassula:

- Herkomst Australië
- Brede range aan standplaatscondities
- Concurrent, zorgt voor zuurstofloosheid en vult de waterlaag op
- Exponentiële stijging sinds 1995

Bestrijdingsmethoden

- Geëxperimenteerd met veel methoden in oa Dwingeloosche heide, Huis ter Heide.
- Geen effect: Afgraven en afdekken, alleen afdekken, kleuren van het water, herbicides, toevoegen zout, handmatig verwijderen, plaggen, bevriezen, begraven, verbranden. Zout en kleurstof zelfs stimulerend effect.
- Verwijdering alleen geschikt bij kleine besmettingen, in een geïsoleerd watersysteem, alleen op terrestrische locaties!
- Poelen dichtgooien effectief, maar vaak niet wenselijk ivm natuurdoelen/subsidie
- De populatie stort na verloop van tijd niet in, blijft toenemen. Geen bekende onderzoeken waarbij de populatie afneemt.

Systeemgerichte aanpak

- Waarom:
 - Bestrijding vrijwel onmogelijk en niet duurzaam
 - Sturen op standplaatscondities lijkt mogelijk: besmettingen vooral in recente natuurontwikkeling en soort is niet overal dominant

Veldstudie standplaatscondities watercrassula

- Studie >40 locaties in vennen/natte laagten in Brabant
- Watercrassula doet het goed bij CO₂ (vanuit lucht of kwel)
- Verspreiding vooral vegetatief, minder via zaden
- Concurrerende soorten: gesteeld glaskroos, pilvaren, oeverkruid, knolrus, vensikkelmos, pitrus, veelstengelige waterbies, veenmos
- Stikstof wel effect, fosfor niet
- Bij veel stikstof en concurrentie met andere soorten neemt bedekking van watercrassula af
- Ganzenpoep stimuleert groei watercrassula, maar alleen op kale bodems
- Goed ontwikkelde vennen zonder vermessing -> geen overheersing van crassula (<100 g/m²)
- Natuurontwikkeling op bijv voormalige landbouwgrond -> wel overheersing van crassula

Richtlijnen voor beheer

- Voorkom vermesting en onnodig graafwerk
- Schat risico's in: nabije besmettingen? Vermestingsproblemen? Eigenschappen van het systeem?
- Afweging voor eliminatie of systeemgerichte maatregelen. Nodig: kennis van standplaatscondities
- Van tevoren biomassa verwijderen, ecosysteem weerbaarder maken:
 - Ganzen weren dmv draden spannen of inzet valkenier
 - Successie stimuleren: gehakselde pilvaren en oeverkruid uitstrooien
 - Abiotiek sturen: bijv sluis dicht om instroom CO₂-rijk water tegen te gaan
- Resultaat: veerkrachtiger systeem, verlaagde vestigingskans, geen dominantie, minder schade
- Monitoren! -> 3 mm is al voldoende om te verspreiden. Let op: ook verspreidingsrisico vanaf vennen waar hij niet dominant is!
- Brabant: besmetting lijkt onherroepelijk een feit

Bij hoog dynamische systemen (sloten)

- Zelfde truc, maar dan met gras/oeverplantenmengsel
- Lastiger doordat sloten open worden gehouden door waterschap

Tot slot

- Onderzoek naar invloed op rugstreep-/knoflookpad start binnenkort